

Sygn. akt II Ca 690/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Magdalena Bajor-Nadolska (spr.)**

Sędziowie: **SSO Barbara Dziewięcka**

SSR del. Beata Krystyniecka

Protokolant: protokolant sądowy Agnieszka Baran

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 września 2014 r. w K.

sprawy z powództwa (...) Bank S.A. we W.

przeciwko J. S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 24 lutego 2014 r., sygn. VIII C 1798/12

zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym) podpunkt 3 (trzeci) w ten sposób, że zasądza kwotę 54 (pięćdziesiąt cztery) złote, zamiast 177,50 złotych; oddala apelację w pozostałej części.

Sygn. akt II C a 690/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Kielcach zasądził od pozwanej J. S. na rzecz powoda S. C. Bank we W. kwotę 13852,63 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 5 lipca 2012 r. (pkt I ppkt 1), kwotę 5565,20 zł z odsetkami ustawowymi w wysokości 13% w stosunku rocznym od dnia 29 października 2012 r. do dnia zapłaty (pkt I ppk 2) oraz kwotę 177,50 zł (pkt II).

Sąd Rejonowy ustalił, że dnia 25 marca 2010r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. we W. a J. S. została zawarta umowa kredytu konsolidacyjnego, na mocy której Bank udzielił J. S. kredytu w kwocie 14852,55 zł. Kredyt miał być spłacany w 60 ratach, a ostateczny termin spłaty kredytu upływał 1 kwietnia 2015r. W dniu zawarcia umowy ustalono oprocentowanie kredytu w wysokości 20 % w stosunku rocznym. Niespłacenie raty kredytu w ustalonym terminie powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego mogły być pobierane odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, obowiązującej w dniu naliczania odsetek karnych. Niedopełnienie przez kredytobiorcę warunków umowy, a w szczególności nieuregulowanie dwóch pełnych rat kredytu, uprawniało bank do wypowiedzenia umowy. J. S. wyraziła w umowie zgodę na prowadzenie działań monitorująco upominawczych z wykorzystaniem m.in. wysyłanych komunikatów głosowych/SMS/. J. S. nie uiszczała w ustalonych terminach rat wynikających z kredytu. Bank prowadził więc w stosunku do niej czynności windykacyjne, były to monity,

upomnienia, których łączny koszt wyniósł 54 zł. Wobec naruszenia warunków umowy, Bank wypowiedział umowę pozwanej. Po upływie okresu wypowiedzenia, dnia 2 listopada 2010r., całe zobowiązanie zostało postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Dnia 4 lipca 2012r. w trybie art. 492 § 1 k.s.h. nastąpiło przejście (...) Bank (...) S.A. przez (...) Bank S.A.

Sąd Rejonowy ustalił wysokość zadłużenia pozwanej na podstawie opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Ustalony przez biegłego stan zaległości korelował z wyliczeniami powoda. Z opinii wynika, że odsetki umowne ustalono i wyliczono na poziomie nie większym niż odsetki dopuszczalne. Sąd Rejonowy wskazał, że nie miał podstaw, aby uznać postanowienia dotyczące odsetek maksymalnych za sprzeczne z prawem, czy też za klauzulę niedozwoloną i odstąpić od ich naliczania czy też zmienić sposób rozliczenia kredytu. Po uwzględnieniu dokonanych przez pozwaną wpłat kwota wymagalnego kapitału wyniosła 13852,63 zł, a odsetek ustawowych naliczanych do dnia wniesienia pozwu t.j 4 lipca 2012 r. 5565,20 zł.

Apelację od tego wyroku wniosła pozwana zarzucając naruszenie art.5 k.c. w zw. z art. 58§2 k.c. przez ich niezastosowanie i bezzasadne przyjęcie, że zastrzeżenie odsetek w wysokości przekraczającej 24% rocznie przy stopie lombardowej wnoszącej 4,75 % nie stanowi naruszenia zasad współżycia społecznego.

W oparciu o powyższe zarzut wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja co do zasady nie zasługuje na uwzględnienie. W wyniku rozpoznania apelacji nastąpiła na korzyść pozwanej zmiana rozstrzygnięcia jedynie co do wysokości zasądzonej od niej na rzecz powoda kwoty stanowiącej poniesione przez Bank koszty monitów i upomnień kierowanych do pozwanej w związku z zaleganiem przez nią ze spłatą kredytu. W swoich rozważaniach Sąd Rejonowy bowiem przyznał, iż dopuścił się omyłki w sentencji wyroku zasądzając z tego tytułu na rzecz powoda kwotę 177,50 zł, podczas gdy w ustaleniach faktycznych koszty monitów i upomnień określili na kwotę 54 zł. Istotnie ze zgromadzonych w sprawie dowodów wynikała taka właśnie wysokość tych kosztów.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy na mocy art.386 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie I (pierwszym), podpunkcie 3 (trzecim) w ten sposób, że zasądził do pozwanej na rzecz powoda kwotę 54 zł, zamiast kwoty 177,50 zł.

Apelacja dalej idąca nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszystkie okoliczności sprawy. Ustalenia faktyczne tego Sądu, Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje jako własne, podobnie na aprobatę zasługują rozważania prawne.

Zarzuty skarżącej nie są skierowane przeciwko ustaleniom Sądu odnośnie wysokości przysługującej Bankowi wierzytelności z tytułu niespłaconego kredytu konsolidacyjnego, a jedynie mają na celu podważenie prawidłowości i zasadności naliczenia przez Bank odsetek umownych w wysokości odpowiadającej czterokrotności kredytu lombardowego NBP. Wymaga wskazania, że w myśl art. 359 § 2⁽¹⁾ k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego (odsetki maksymalne). Bank mógł zatem zastrzec w umowie i naliczać tytułem odsetek umownych kwotę nie większą niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego (...). W umowie o kredyt konsolidacyjny zawartej t.j. 25 marca 2010 r. odsetki umowne zostały ustalone w wysokości 20% w stosunku rocznym. Zgodnie z informacją zawartą na stronie internetowej Narodowego Banku Polskiego (www.nbp.pl) wysokość stopy kredytu lombardowego NBP wynosiła wówczas 5%. Odsetki umowne w tej wysokości odpowiadały więc czterokrotności stopy kredytu lombardowego (4 x 5%). W umowie kredytu konsolidacyjnego postanowiono również, że w razie zmiany stopy kredytu lombardowego Bank dokona korekty oprocentowania w ten sposób, że oprocentowanie przyjmie niższą z wartości czterokrotności kredytu lombardowego (k.19). W okresie w jakim liczone były odsetki umowne nigdy Bank nie zastosował stopy wskazanej przez apelującą. Z przedstawionego przez powoda

wyliczenia odsetek wynika, że stosowana była stopa wskazana w umowie w wysokości 20% (k.17). Według tej stopy procentowej wyliczył zaległość także biegły powołany w sprawie.

Inaczej przedstawia się natomiast kwestia odsetek karnych. Zgodnie z umową w wypadku niespłacenia raty kredytu w terminie powstaje zadłużenie przeterminowane, od którego Bank może pobierać odsetki karne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, obowiązującej w dniu naliczania odsetek, która to stopa na dzień zawarcia umowy wynosiła 20% (k.17).

Po dacie zawarcia umowy stopa kredytu lombardowego w kolejnych latach zmieniała się, kształtując się w przedziale od 4% do 6,25 % (k.164), jednakże odsetki maksymalne w żadnym z okresów za jakie były naliczane nie przekraczały jej czterokrotności. Nawet gdy wynosiły one 25% (okres od 5 maja 2012 r. do 7 listopada 2012 r., k.161) odpowiadały czterokrotności stopu kredytu lombardowego, która w tym okresie kształtowała się na poziomie 6,25%.

Odsetki skapitalizowanego zostały zatem naliczone w wysokości dozwolonej przez cytowany wyżej przepis kodeksu cywilnego. Stopa odsetek nie przekraczała maksymalnej wysokości wynikającej z tego przepisu, brak zatem podstaw do uznania postanowień umownych w tym zakresie za nieważne w rozumieniu art. 58§2 k.c., czy niedozwolone.

W ocenie Sądu Okręgowego w omawianej sprawie nie występują okoliczności wskazane w art. 5 k.c., które mogłyby stanowić podstawę do oddalenia powództwa. Działanie wierzyciela jest zgodne z prawem i korzysta z domniemania zgodności z zasadami współzycia społecznego, chyba że wykazane zostaną szczególne, konkretne okoliczności obalające to domniemanie. Skorzystanie w sprawie niniejszej z wynikającego z umowy kredytowej uprawnienia banku do wypowiedzenia udzielonego kredytu i dochodzenie jego spłaty wraz z odsetkami nie może być uznane za nadużycie prawa. Należy zauważyć, że to głównie postawa pozwanej i zaprzestanie przez nią spłacania kredytu doprowadziły do powstania zobowiązania w takiej znaczącej wysokości. Brak realizacji przez pozwaną zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej bez wątplenia należy ocenić jako zachowanie sprzeczne z zasadami współzycia społecznego, nie zasługujące na ochronę w oparciu o przepis art. 5 k.c. Wymaga wskazania, że zawierając umowę o kredyt pozwana zapoznała się z treścią jej postanowień, w tym określających wysokość odsetek umownych i odsetek karnych. Pozwana nie musiała ich akceptować. Nie można natomiast w postępowaniu banku, który w ramach prowadzonej działalności udzielił kredytu z zastrzeżeniem odsetek maksymalnych, a obecnie realizuje swoje roszczenia wynikające z umowy, doszukać się zachowania sprzecznego z zasadami dobrej praktyki bankowej.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd Okręgowy na mocy art.385 k.p.c. apelację w tej części jako niezasadną oddalił.

SSO B.DziewieckaSSOM.Bajor-NadolskaSSR (del.) B.Krystyniecka